

De Nederlandse Geloofsbelijdenis over verzoening.

In artikel 20-23 gaat het over de verzoening van God en mens. We onderzoeken of de daarbij aangehaalde bewijsteksten duidelijk maken of wat de geloofsbelijdenis zegt ook werkelijk in de Bijbel staat.

NB: veel van de aangehaalde Bijbelteksten zijn uitgebreider besproken in mijn boek *'Jezus in ons'* of in het artikel over de Heidelbergse Catechismus.

NGB Artikel 20.

Hier staat, dat God zijn Zoon zond om de (menselijke) natuur, waarin de ongehoorzaamheid begaan was, aan te nemen *"en in haar de schuld te betalen en door zijn zeer bitter lijden en sterven de straf voor de zonden te dragen"* (Hebr 2:14). Zo heeft God zijn rechtvaardigheid bewezen jegens zijn Zoon *"door onze zonden op Hem te laden"* (Rom 3:25,26 en 8:32).

Bewijzen de teksten - waarnaar verwezen wordt - wat hier gezegd wordt?

Hebreeën 2:14.

Hier staat, dat Jezus *echt een mens van vlees en bloed werd zoals wij, om af te rekenen met de Satan*. Maar dat dit door plaatsvervangend betalen van onze schuld en straf gaat, staat niet in deze tekst.

Romeinen 3:25,26.

Zie hiervoor de uitgebreide behandeling in het boek *'Jezus in ons'* en www.jezusinons.nl onder de knop 'studies'. Uit deze studies blijkt, dat deze verzen niet bewijzen dat Jezus' bloed onze schuld betaalde bij God (of bij Satan). Ook staat hier niet, dat Jezus onze straf overnam en droeg en ons zo vrij maakt van schuld en straf.

De NBV (Nieuwe Bijbel Vertaling) vertaalt hier onjuist (erg ingekleurd).

Romeinen 8:32.

God heeft zijn Zoon niet gespaard maar overgegeven omwille van ons. Dat staat er. Maar er wordt niet gezegd wát Jezus dan precies voor ons deed.

In vs 33 vertaalt de NBV dat God ons 'vrij spreekt'. Dat is een dogmatisch ingevulde vertaling van 'rechtvaardigt'. De tekst vertelt wel dat maar niet hoe wij door het lijden van Jezus rechtvaardigen worden. Werden onze zonden op Jezus geladen en betaalde Hij de schuld voor ons? Of werd Jezus via zijn dood het koningschap over ons waardig en 'verdiende' Hij zo alle macht om in ons te komen met zijn Geest, waardoor wij alle verleiding aan kunnen en zo bevrijd worden van de zonden en rechtvaardig kunnen leven? Gezien de context is de laatste uitleg als beter passend te aanvaarden.

NGB Artikel 21.

Hier staat, dat Jezus zich in onze plaats voor de Vader *stelde 'om door volkomen voldoening diens toorn te stillen'* (Rom 4:25; 5:8,9; 8:32; Gal 3:13; Kol 2:14; Hebr 2:9,17; 9:11-15). *'Daartoe heeft Hij zichzelf aan het kruis geofferd en zijn kostbaar bloed vergoten ...'* (Hand 2:23; Fil 2:8; 1 Tim 1:15; Hebr 9:22; 1 Pet 1:18,19; 1 Joh 1:7; Opb 7:14).

Jesaja 53 wordt in de tekst van het artikel als bewijs geciteerd en direct toegepast op Jezus. Dit is onjuist gezien de omliggende hoofdstukken van Jesaja. Uiteraard zijn er parallellen tussen het leven van de Knecht des Heren in de tijd van Jesaja en het latere leven van Jezus (zulke parallellen worden vaak 'vervullingen' genoemd). Voor de uitleg van Jesaja 53 verwijs ik naar het artikel over de Catechismus en naar m'n boek *'Jezus in ons'*, waar een hoofdstuk er aan gewijd is. Jesaja 53 bevat geen dwingend bewijs voor de plaatsvervangende strafbetaling. Hoogstens is het mogelijk bij enkele verzen daar aan te denken, maar dat is zeker niet dwingend, aangezien een andere uitleg ook goed (en mijns inziens zelfs beter) past.

Psalm 69:5 en andere teksten worden in het artikel aangehaald. Maar deze teksten vermelden slechts parallellen of feiten uit de lijdensweg en zeggen niets over de vraag of het lijden een 'plaatsvervangend straf dragen / schuld betalen' was of niet. Dit is bij de psalmdichters niet het geval. Hoe kan een vervulling dat dan wel zijn?

Wat de hierboven tussenhaakjes genoemde bewijsteksten betreft:

Romeinen 4:25.

Hier staat 'dat Jezus omwille van onze zonden werd prijsgegeven en werd opgewekt omwille van onze rechtvaardiging'. Dit bewijst niet, dat het ging om de 'stilling van Gods toorn'. Dat suggereert art. 21 wel, maar die invulling is niet dwingend en wordt zeker niet bewezen met deze tekst.

Een andere uitleg/interpretatie is ook mogelijk. Zo is het ook bij de andere teksten.

Romeinen 5:8,9.

De NBV vertaalt hier het werkwoord 'rechtvaardigen' weer beperkt met 'vrijspreken'. Hier is geen reden dat we de 'gereformeerde' uitleg van straf/schuld-betaling *moeten* aanvaarden als juiste invulling van dat werkwoord. Dat kún je inlezen, maar weer geldt: dat is niet dwingend. Rechtvaardigen was en is bij de rechtspraak altijd: uitspreken dat iemand rechtvaardig handelde en daarom als rechtvaardige gezien moet worden. Iemand die zich bekeert, heeft de houding van een gelovige (die alles verwacht van God) en leeft door dat geloof naar Gods wil en is dáárom in Gods ogen een rechtvaardige.

Romeinen 8:32. (zie bij art 20)

Galaten 3:13.

'Wij zijn *vrijgekocht* van de vloek doordat Jezus voor ons *vervloekt* is' (door voor ons een vloek te worden).

Door wie werd Jezus vervloekt? Door mensen! Niet door God!

God liet wel toe dat mensen Jezus veroordeelden en vervloekten om Hem te beproeven (zoals God ook bij Job het lijden toeliet). God bewees daarna juist met de opstanding, dat mensen met hun vervloeken ongelijk hadden!

'Vrijkopen' is een woord wat ook gebruikt wordt voor Israëls vrijkoping uit de slavernij van Egypte. God betaalde toen de inzet die daarvoor nodig was (de losprijs), maar droeg toen niet plaatsvervangend een straf of schuld voor Israël.

Het beeld van de vrijkoop is goed als volgt uit te leggen. Jezus kwam als mens in onze vervloekte wereld (onder de machten en krachten van de vloek) om voor ons de strijd aan te gaan met de vloek-bewerkende machten. Dat kostte moeite, maar Jezus betaalde

die prijs om onze Koning te worden en overwon de vijandelijke machten! God maakte Hem toen Koning en Jezus laat ons nu in zijn overwinning delen door in ons te komen met zijn Geest/kracht. Zó worden wij bevrijd van de vloek doordat Jezus - die de zonden en verleiders overwon en zo de prijs betaalde - ons nu bijstaat. Hij stelt zijn kracht beschikbaar, zodat wij nu ook zonden en alle verleidende machten kunnen overwinnen. Op deze wijze is het ook geen vraag meer of er een straf of vloek (als compensatie?) aan iemand betaald moest worden. Dat was zelfs helemaal niet aan de orde. De prijs voor onze verlossing was zijn inzet. Daarmee kocht Hij ons vrij.

Kolossenzen 2:14 – zie uitgebreide behandeling in *'Jezus in ons'*.

Hebreeën 2:9,17 en 9:11-15 – zie *'Jezus in ons'*. Opvallend detail is, dat Hebreeën 9:14 juist dringt naar een andere uitleg dan de uitleg van straf/schuldbetaling. Het bloed van Jezus is een kracht, waardoor wij oprecht kunnen gaan leven naar Gods wil, zodat ons geweten ons niet meer aanklaagt. Dit is meer dan alleen een formele vrijspraak van schuld. Van dat laatste verandert niemands innerlijk.

Verder worden als bewijsteksten genoemd: **Handelingen 2:23; Filippenzen 2:8; 1 Timoteüs 1:15; Hebreeën 9:22; 1 Petrus 1:18,19; 1 Johannes 1:7; Openbaring 7:14**. Ook deze teksten behandel ik in *'Jezus in ons'*. Ze bewijzen niet dwingend, dat de gangbare uitleg van het lijden en sterven van Jezus (als straf/schuldbetaling) door de Bijbel geleerd wordt.

NB: Bij de 'bewijzen' die de belijdenis levert geldt steeds: 'je moet de te bewijzen gangbare uitleg in de teksten invullen, anders zie je die uitleg niet'. Het is dus niet de boodschap van de teksten zelf. Nu zou je kunne denken dat beide uitleggingen dus mogelijk zijn, maar gezien de contexten is de Reformatorische uitleg meestal niet aannemelijk.

NGB Artikel 22.

Ook hier vinden we de gangbare Reformatorische leer van de rechtvaardiging: 'Maar Jezus is onze gerechtigheid, doordat Hij ons toerekent al zijn verdiensten en al zijn heilige werken, die Hij voor ons en in onze plaats heeft gedaan'.

Als tekstbewijs bij deze bewering gelden de volgende verwijzingen:

Jeremia 23:6.

Deze tekst bewijst slechts dat Jezus *'onze gerechtigheid'* genoemd wordt. Hoe Hij dat 'bewerkt' of is (geworden) staat er niet bij.

Matteüs 20:28.

'Jezus heeft zijn leven gegeven als losgeld voor velen'. Hoe was zijn leven een losgeld? Hoe vullen we dat in? Betaalde Hij met zijn leven onze schuld en straf, zoals artikel 22 beweert? Of heeft Hij met zijn leven de overwinning behaald over alle zonde-machten en kreeg Hij daarna van God het recht om als Koning ook ons uit de macht van de vloek en ondergang te halen door zijn kracht in ons te geven en ons zo sterker te maken dan Satan en dood? Door zijn inzet (losprijs) kunnen wij bevrijde mensen worden/zijn: sterker dan de dood- en zondemachten. Over de vraag hoe we het losgeld moeten 'verklaren' zegt de tekst niets, maar dat is nu juist waar het bij de bewijsvoering bij artikekl 22 om moest gaan.

Romeinen 8:33.

God rechtvaardigt, zodat wij aan de eis van Gods wet gaan voldoen. Maar hoe doet Hij dat via Jezus? Die uitleg staat er helaas weer niet bij. De NGB geeft hier weer een ingevulde beperkt interpreterende vertaling.

1 Korintiërs 1:30,31.

God maakt ons één met Christus (= nieuw leven). Zijn wijsheid is in ons gekomen. Zo worden wij rechtvaardig, heilig en verlost. Niemand kan zichzelf de eer geven. Hier wordt weer niets gezegd, dat aanleiding geeft te denken aan betaling van onze schuld of straf door Jezus.

2 Korintiërs 5:21.

Jezus werd een mens in onze zondige vervloekte wereld. Hij werd tot zonde en tot een vloek gemaakt (door wie?). Hij liet zich zenden in de zondige wereld en kwam onder de vloek (van mensen en satan) om al die neerdrukkende en verwoestende machten te overwinnen. Maar waar staat dat dit was om plaatsvervangend onze straf of vervloeking te dragen en zo onze schuld te betalen? De tekst zegt dat niet.

1 Johannes 4:10.

Het gaat over verzoening door Jezus. Maar het 'hoe' wordt niet uitgelegd.

Conclusie:

De Nederlandse geloofsbelijdenis belijdt de 'Verzoening door voldoening' heel nadrukkelijk. Maar deze leer wordt steeds als verklaringssleutel aan de teksten opgelegd en er is gedrukt om vervolgens zo de leer te bewijzen. Dat is in cirkels redeneren. Nergens uit de teksten blijkt dat deze sleutel de boodschap van de teksten zelf is. De NGB ziet en legt in teksten wat ze er in WIL zien.

Tenslotte:

De teksten geven alle ruimte voor de leer van de verzoening door wedergeboorte: verzoening door Jezus in ons. Dit past vaak beter in de context van genoemde teksten.

Ton de Ruiter, Arnhem.

Bew. 12/01/2019.